ותו לא. פי׳ זהו חדוש שהדיוט חומר אבל בהקדש זה חומר בתמיה

היכי

תו לא שהרי אף בהדיוט איכא טובא

שומר חנם אינו נשבע פוכל הנך

קומה מוט מינו לבלך דמעל הגובר דממנימין י: ברון דמעל הגובר נפקא להו לחולין. ולא מני למימר

דח"כ ליכח חגר נטר כיון שהלוה

אסור להשתמש בהם דלא זכה בהם:

לספק סלתות מארבע ועמדו

מיירי אי יצא השער או לא יצא השער

ויש לו א״כ בהדיוט נמי שרי ואי

דלא יצא השער וגם אין לו על מה

מחלל מעות הקדש וליכא למימר

שיחלל על פרוטה דהא אע"ג שזהו

ריוח הקדש שמתנה לתת ארבע סאין

בסלע להקדש כל השנה כיון דבשעת

זילותא דאם לא כן אמאי הדר ביה

ממאי דאוקי דאוזיף במאה כו' ומזה

הטעם נמי אין לומר לב ב"ד מתנה

עליהם להתחלל בשביל ריוח הקדש

דא"כ בחנם חזר בו משנויא קמא וי"ל

כגון שהתנדב אדם לתת ק' סלעים

ולא הקדישם עדיין ונתנם לנחתום

כדי לתת להקדש ארבע סאין בכל

סלע ויצא השער של לקוטות אבל לא

יצא השער כלל אסור דלמא אתי

לאחלופי בהדיוט ולכך נקט ועמדו

אחר כך משלש וכן בזוזי אם נתן

ק' זווי לאדם שיחזיר להקדש מאה

ועשרים אסור דאפילו מדאורייתא

נראה דאסור דחשיב כאילו מקבל

מלוה עלמו כמו (קדושין דף ז.) תן

מנה לפלוני ואקדש אני לך דמקודשת

מדין ערב דחשוב כאילו קבלה ממנו

במאה ועשרים היינו שהגובר עלמו

נותנן וגם אבנים הם דמוכחא מילתא

שהם של הקדש אבל דרך מקח וממכר שנתן על הסלתות וגם יצא השער של לקוטות שרי להקדש:

סשומר חנם אינו נשבע. נראה

דאפילו שומר שכר אם פשע נראה

מהשוכר פועל לשמור כו' ולא משני

כשפשע והיינו טעמא דמכל דין

הפרשה אמעיטו והא דלא קתני אינו

משלם דהוי רבותא טפי משום דעיקרה

ונסבה אגררה דהתם:

רעהו ולא של הקדש. 10 וברים

מוגונב מבית החישים: בר יתן איש

אל רעהו כלל. בריש ג' מינים (מיר

ד׳ לה.) דריש בפרט וכלל ופרט ובת"כ דריש בכלל ופרט לחודא ונראה דכל הני כללי ופרטי אסמכתא דבמרובהי

דרשינן מעל חמור שור ושה חד

למעוטי עבדים וחד למעוטי קרקעות

וחד לשטרות בין מכפל בין משבועה

מרובה (ב"ק דף עו.) ממעט

דהוא הדין דאינו משלם

משלש. מימה

א) [ל"ל כדתנן], ב) [שקלים

פ"ד מ"ט מנחות ל.], ג) נעי' תוס' עירובין לה:

נשי תוסי שירופין נח. ד"ה ונתן], ד) מעילה יד., ה) ב"ק סב: שבועות מב:,

ו) ב"ק סג. שבועות מג. [ע"ש], ו) [בב"ק סג.

ו) כיק טג. טפושות מג. [ע"ש], ו) [בב"ק סג. ובשבועות מג. איתא לשמור

חזר וכללו. ה) שחלים פ"ב

מ״א יומא סה., ע) [שקלים פ״ג מ״ב], י) [וע״ע חוס׳

זבחים לד: ד"ה אלא מתרי

וכו' ותוס' ערכין כ. ד"ה ת"ר חומר], ל) [שייך למתני'], () [ל"ל ובמרובה],

מ) [ער׳ תוס׳ ריש מרובה סג. ד״ה רעהו], נ) [דף

. מל:ז,

נר מצוה קבו א מיי׳ פ״ז מהל׳ כלי מקדש הלי ט:

עין משפט

ראפילן כל שהוא חוזר. ודוקא הקדשות אבל קרקעות עד פלגה אינו מוזר: בשלמא בהדיום (4) זה חומר משו ב מיי פ״ח מהלי ינוילה הלכה ד: שחלים הלכה ט:

> מוסף רש"י המקבל עליו לספק דאוופיה במזיד דלא נפקא לחולין סלתות מארבע. שהכל סולת כל השנה וקיבל עליו לתת ארבעה סאין בסלע נתת חרבעה סחין בסנע והוקרו, ועמדו משלש. שלשסחין בסלע, יספק מארבע. נותן ד' סחין כמו שקיבל (מנחות צ.) דמעות הקדש קונות דהה הקדש הנו ממנו במעות דכתיב קם לומן הכסף וקס לו (שם מכת"י). משלש ועמדו מארבע. קיכל עליו לתת ג׳ סאין בסלע והחלו ועמדו ד׳ סאין בסלע (שם צ:). מספק מארבע. דלא יהא הדיוט חמור מהקדש, דכל זמן שלא משך יכול לחזור חלול מחלל על דבר שחינו שוה זהו (וווח מכח"י). **בוניו** כו (שם חבור"). בונין בחול ואח"כ מקדישין. כלומר כשהן נונין נגדק כנחתר כשהן בורין כבדק הבית היו קונין כל לרכי הבנין ממעות של חולין, או היו לוקחין כל לרכי הבנין באמנה ולאחר שנגמר הבנין היו מקדישין אותו כן שהיו מביאין ממעות של הקדש כשיעור דמי כל הבנין והשבח שהשביחו האומנין בבנין ושכר האומנין ואומר תחול קדושה שיש במעות הללו על הבנין הזה ונמצא הבנין קדוש והמעות יצאו לחולין ומורעין מהן שכר האומנין ממה שחיללו והשבח שהשביחו האומנין בבנין ופורעין לאומן שלוו מהן מעות של חולין שנעשו בהן צורכי הבנין או לאותן שהאמינו להן לרכי הכנין מעילה יד.). יצאו עבדים לקרקעות. והא דשרי בסמוך דאוזיף אבנים דכתיב והתנחלתם חותם וגו' (ב"ק סב:). אין גרפן ממון. אלא גולמין לגנות ממון (שם). כי יתן איש אל רעהו כלל כסף או כלים פרט. פרשת שומר חנם היא דתניא בהשואל (לד:) פרשה ראשונה בשומר חנם ישניה בשומר שכר ושלישית דלא משלם מדפריך לקמן (דף נת.) כדכתיב (שמות כב) ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו (שבועות מג.). בני העיר ששלחו. ע"י שליח, את שקליהן. לירושלים למקדש (יומא סה.). אם משנתרמה בשבועות פרק הדיינים (דף מב:)

דאפילו פחות מכדי אונאה חוזר: ואין רבית ואונאה להקדש. אין איסור אונאה ואיסור רבית נוהג בהקדש. ולקמיה מפרש היכי דמי רבית דהקדש: דין אונאה להדיוט. שתות: ואין דין אונאה פי׳ מה חידוש הוא שמנאנו חומר בהקדש מבהדיוט ולא גרסינן להקדש. דאפילו פחות מכדי אונאה חוזר: היינו דקפני כו'. בתמיה

והא חומרא דהקדש הוא: ומשני כי התני חומר דהדיוט ארבית האי: אמונאה. ומשום אונאה ליתני נמי זה חומר בהקדש: אלא הקדש זה חומר ומו לא. בתמיה: דאוויף. שהלוה להדיוט: והלא מעל. שהוליא מעות הקדש לחולין ולא הכנים תחתיהן להקדש כלום ושוגג הוא אצלו כסבור שמותר משום שכר הקדש: והוו להו דהדיוט. של גובר שהרי עליו לשלם להקדש קרן וחומש: הכח במחי עסקינן. האי דקתני אין רבית להקדש לאו בהלואה קאי אלא בהדיוט שקיבל מעות מן הלשכה מן הגובר לספק סלתות כל השנה למנחות של לבור חרבע סאין בסלע והוקרו ועמדו משלש סחין בסלע דחילו הדיוט אסור לפסוק על פירות עד שינה השער וכהן הפילו לה ינה השער עדיין לארבע פוסקין: רב פפח חמר. לעולם בהלוחה דחוזיף מאה במאה ועשרין ודקשיא לך הלא מעל: באבני בנין. עסקינן שהלוה הגובר מהן להדיוט דאין בהן מעילה ואין על הגובר לשלם אלא שליח בעלמה הוה: דחמר שמוחל בונין בחול. כשהן בונין בנייני הקדש לא היו קונין האבנים והטיט ממעות הקדש כדי שלא יבואו האומנין והעם לידי מעילה אם ישבו עליהם או אם יהנו מהם אלא לוקחין בהקפה והרי הן חול עד שיבנו בחומה ומשהן בנויות בחומה נותנין מעות הקדש ולוקחין אותן והוא הקדשן או אם התנדב אדם אבנים נותנן לבנאי ואינו קורא שם הקדש עליהן עד שיתננו בבנין הלכך לא מעל הגובר: **על כל דבר** פשע. סיפיה דקרא משתעי בטוען טענת גנב או בגנב עלמו: ולא משלומי שלשה וחרבעה. שלשה לשה וחרבעה לשור דכיון דאימעיט מכפל בלר להו חדא שהכפל בטובח ומוכר בכלל תשלומי ד' וה': וכי יתן וגו'. לקמן בהשואל (דף נד:) אמרי׳ פרשה ראשונה נאמרה בשומר חנם שניה בשומר שכר וכתוב בפרשה ראשונה ונקרב בעל הבית וגו׳ ואוקימנא לשבועה בהמפקיד (לעיל דף מא:): שקליהן. שקלים של אדר לקרבנות לבור: ונגנבו. מן השלוחין: אם משנסרמה הסרומה.

אם כשבאו לדין כבר נתרמה התרומה שהיו תורמין הלשכה בג׳ קופותש:

נשבעיו

דאפי' פחות מכדי אונאה חוזר מיתיבי רבית ואונאה להדיום ואין רבית ואונאה להקדש מי אלימא ממתניתין דאוקימנא בתורת אונאה ה"ג רבית ודין אונאה להדיום ואין רבית ודין אונאה להקדש אי הכי היינו דקתני סיפא זה חומר בהדיום מבהקדש ארבית ליתני נמי זה חומר בהקדש מבהדיום אאונאה הכי השתא בשלמא זה חומר בהדיום מבהקדש ותו לא אלא הקדש זה חומר ותו לא רבית דהקדש היכי דמי אילימא דאוזפיה גזבר מאה במאה ועשרים והלא מעל הגזבר וכיון שמעל הגזבר יצאו מעותיו לחולין והוו להו דהדיום אמר רב הושעיא הכא במאי עסקינן כגון שקיבל עליו לספק סלתות מארבע ועמדו משלש ינדתניא יאהמהבל עליו לספק סלתות מארבע ועמדו משלש מספק מארבע משלש ועמדו מארבע מספק מארבע שיד הקדש על העליונה רב פפא אמר הכא באבני בנין המסורות לגזבר עסקינן כרשמואל ידאמר שמואל יבונין בחול ואח"כ מקרישין: אין בהן תשלומי כפל (וכו'): מנהני מילי דת"ר סיעל כל דבר פשע כלל על שור על חמור על שה על שלמה פרט על כל אבדה אשר יאמר חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דו אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון אף כל דבר המטלטל וגופו ממון יצאו קרקעות שאינן ממלמלין יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות יצאו שמרות שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממון הקדשות אמר קרא ירעהו רעהו ולא הקדש: ולא תשלומי 'ד' וה' (וכו'): מאי מעמא תשלומי ד' וה' אמר רחמנא ולא תשלומי שלשה וארבעה: שומר חנם אינו נשבע (וכו'): מנהני מילי דת"ר 20כי יתן איש אל רעהו כלל כסף או כלים פרט "(וגונב מבית האיש) חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון אף כל דבר המטלטל וגופו ממון יצאו קרקעות שאינן מטלטלין יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות יצאו שמרות שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממון הקדשות אמר קרא רעהו רעהו ולא של הקדש: נושא שכר אינו משלם (וכו'): מנהגי מילי דת"ר כלל חמור איש אל רעהו כלל חמור

או שור או שה פרט וכל בהמה לשמור חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון אף כל דבר המטלטל וגופו ממון יצאו קרקעות שאינן מטלטלין יצאו עבדים כל דבר המטלטל וגופו שהוקשו לקרקעות יצאו שטרות שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממון הקדשות אמר קרא רעהו רעהו ולא של הקדש: שומר חגם אינו נשבע וכו': ורמינהו יבני העיר ששלחו את שקליהן ונגנבו או שאבדו אם משנתרמה התרומה נשבעין

והשתח חתי שפיר דכסף חו כלים דרשינן פרק שבועת הדיינין (שבועות דף לע: ושם ד״ה מה) מה כלים שנים אף כסף שנים מה כסף דבר חשוב כו':

>>⊕< תורה אור השלם 1 עַל כָּל דְּבֵר פָּשַּׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר עַל שֶׂה עַל שַּׂלְמָה עַל כָּל אֲבַדְּה עַד הָאֱלֹהִים יְבֹא דְּבַר שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם שמוח כר ח . לרטהו: בִּי יִתֵן אִישׁ אֶל רֵעַהוּ בַּסֵף אוֹ כֵלִים לְשִׁמר וגוב מבית האיש אם

ז כי יתו איש אל רעהו 3 כי יתו איש אל רעהו

ב ב ינון אי שי גילי ביו חמור או שור או שה וְכָל בְּהַמָּה לִשְׁמֹר וּמֵת אוֹ

נִשְׁבַּר אוֹ נִשְׁבָּה אֵין ראה: שמות כב ט

שנים:

הגהות הב"ח (h) תום' ד"ה בשלמא בהדיוט זה חומר פי' כל"ל ומיבות ותו לא נמחק:

גליון הש"ם גמ' בונין בחול. עיין לעיל דף נד ע"א תוס' ד״ה הקדש: תום' ד״ה בשלמא וכו' וכל הנך רמתני". עיין זבחים דף לד ע"ב תוס' ד"ה אלא: